

зведеної номенклатури із зазначенням термінів зберігання документів та їх передаванням до архіву або знищенням.

Дослідження організації електронного документообігу на кафедрі 801 дозволило констатувати, що для впорядкування роботи з документами застосовують різні ІКТ, а саме:

- програмне забезпечення Microsoft Office (в основному Word, Excel, Power Point) для фіксування результатів організаційно-розпорядчої, інформаційно-довідкової, навчально-методичної та науково-дослідної діяльності;

- електронну систему «Рейтинг», спрямовану на фіксування результатів професійних видів діяльності науково-педагогічного персоналу кафедри відповідно до навчального навантаження;

- систему «Pilot», що впроваджено в університеті в різних структурних підрозділах, зокрема на кафедрі 801, для фіксування результатів поточної успішності навчання студентів викладачами та опанування ними матеріалом навчальних дисциплін, що вказані в програмі. Ця програма надає можливості ефективного діалогу між студентами, деканатом, викладачем та керівництвом університету;

- програми Mentor, Zoom та Jitsi Meet, що використовують для організації дистанційного навчання, за допомогою яких створюють відповідні електронні, аудіо- та відеодокументи щодо різних видів діяльності кафедри 801 (навчально-методичної, організаційно-розпорядчої, науково-дослідної).

Отже, можна констатувати, що організація роботи з документами на кафедрі сучасного закладу вищої освіти має обов'язково використовувати сучасні ІКТ, крім здійснення паперового документообігу, відповідно до реалізації мети та завдань певного закладу вищої освіти в контексті політики вдосконалення якості навчання в Україні, що має відповідати європейським стандартам.

ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО АРХІВУ УКРАЇНИ

І. А. Семенець, студент,

науковий керівник – ст. викл. Телюпа О.В.

*Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Щорічно на державне зберігання надходить близько 1 млн. справ від міністерств, відомств, установ, організацій та підприємств. Із метою створення доступу до величезного масиву цих документів Національного архівного фонду України необхідно мати досконалий довідковий апарат. Тому в українському архівознавстві та архівній

практиці проблема довідкового апарату є пріоритетною, а її вирішення безпосередньо пов'язане з останніми здобутками української історичної науки, станом впровадження новітніх технологій, узагальненням світового досвіду.

Важливою суспільною функцією архівних установ є створення доступу до інформації, що міститься в документах Національного архівного фонду України. В українському архівознавстві розрізняють правовий, фізичний та інтелектуальний доступ. Правовий доступ як право на отримання інформації про наявність та кількісні характеристики документів, склад і зміст архівних фондів забезпечують закони України "Про Національний архівний фонд та архівні установи" та "Про інформацію". Зокрема, Закон України "Про Національний архівний фонд та архівні установи" проголошує основний принцип організації архівної справи в Україні як загальнодоступність документів НАФ та гарантує забезпечення доступу до архівних документів з моменту надходження їх до архівної установи й право користування ними усім громадянам України, іноземцям та особам без громадянства. Фізичний доступ полягає в організації зберігання документів НАФ та отримання первинного документа, що зберігається в архіві, через читальний зал. Під інтелектуальним доступом розуміють комплекс засобів та заходів, що забезпечують розкриття складу і змісту інформаційних ресурсів архівів, отримання необхідної довідкової інформації через документи вторинного рівня – довідковий апарат, зокрема через інформаційні системи та публікації текстів документів у спеціальних виданнях.

Реалізація доступу до відомостей, що містяться в документах Національного архівного фонду України, відбувається через довідковий апарат. Під довідковим апаратом розуміють створений на єдиних методологічних і методичних засадах комплекс взаємопов'язаних архівних довідників (зокрема електронних), призначений для розкриття складу і змісту архівних документів. Довідковий апарат утворюється кожною архівною установою відповідно до структури Національного архівного фонду.

Довідковий апарат Центрального державного науково-технічного архіву України розкриває склад і зміст науково-технічної документації та містить: облікові документи (описи, каталоги, тематичні й комплексні анотовані переліки документів, огляди, документи з винахідництва, раціоналізації та патентно-ліцензійні документи, путівники). Значну частину архівного документального масиву становить проектна документація до об'єктів капітального будівництва, паливно-енергетичного комплексу та підприємств важкої індустрії.

Наразі ЦДНТА України є потужним науково-методичним центром з питань роботи з документами свого профілю, що забезпечує збереженість, облік, комплектування та використання документів. У 252-ох фондах архіву сконцентровано науково-технічну документацію в кількості 595309 одиниць зберігання, оригінальних та цінних документів, об'єднаних у 1032 комплекси. Документи архіву характеризують основні етапи розвитку науки, техніки та технології виробництва в Україні, впровадження нових прогресивних наукових та технічних ідей.

Отже, довідковий апарат ЦДНТА України – це комплекс архівних довідників, призначений для розкриття складу і змісту архівних документів, в якому знайшла відображення специфіка архівного документального масиву.